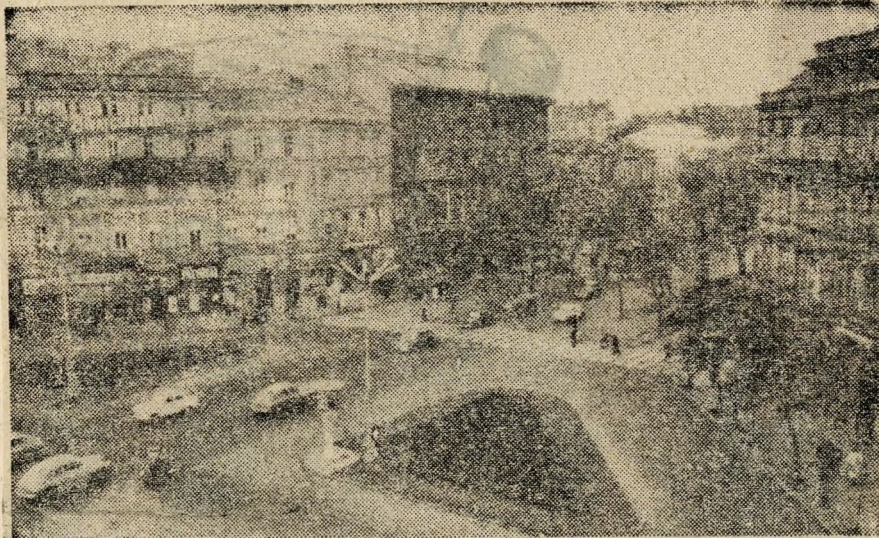

Budapestre vonatkozó újságcikkek		Oszályozás	
Szerző:	Joó Katalin	T	725.092.3
Cím:	Az Oktogontól -	H	Oktogonról
Forrás:	Pajda	Idő	"1959"
		Személy	
		Helyszám	
		(Hely)	
		(Idő)	
		(Köt. v. füz.)	
		(Oldal)	

Az Oktogontól — a November 7. térig

I tt állok a nyolcszögletű tér egyik csücskén, és figyelek. Gyermek-kocsitól egy édesanya, a kicsi lóbálja csörgőjét. Színészek jönnek a közeli színházból, próbáról, s befutnak átellenben a kávéházba egy feketére, majd gyerekek lépkednek el párosával. Harmadikosok. „Lakóhelyünk és környéke” — ez a sétatjuk címe, s ha visszamennek az iskolába, lerajzolják a megtett utat: Labda utca, Nagymező utca, Népköztársaság útja, November 7. tér...

A tér, ahol most állok, ezt a nevet viseli: November 7. Mi lenne, ha ez az aszfalt itt a lábam alatt mesélni kezdene? Hányan lépkedtek már rajta...

„Sugár út.” A hajdani kocsikörző jut az eszembe. Vidám, kétüléssel könnyű kocsikon hajtattott ki a századvégi dáma, vagy lovon ügetett, miközben hosszú fátyolos kalapját kecsesen fújta a szellő... Nyomában urak serege, kik lovagolással, széptevéssel töltötték a délelőttöt. Délután meg vendégeskedés, bál, muzsika, fény, új ruha járta. S a Sugár úti palotákban több pezsgő fogyott, mint máshol víz.

A tér neve „Oktogon” volt. Így nevezik görögül a nyolcszöget. S mert ez a tér nyolcszögletű, illett rá ez a név. Így hívták akkor is, amikor eltűnt a korzó, és az aszfalt munkások lépteitől döngött. Zászló lengett a szélben, vörös színű. 1919-et mutatott a naptár... Aztán mintha ismét visszafelé pergett volna az idő kereke. Megint kocsikázó höl-

gyeké lett a tér és az Andrássy úttá lett hajdani Sugár úton halkán suhantak az autók, az Oktogonon át, az Operába. Az utcák sarkán meg munkanélküliek ácsorogtak... Később Hitler nevét festették a táblákra s a fasiszták tankjaitól rengett a föld. Mit jelentett ez a névváltozás? Belőrtszemű ablakokat, égő házakat, pincék mélyén születő kisgyermeket, üldöztetést, éhséget, háborút. És az éjszaka sötétjében embereket hajtottak, nyilaskeresztes pribékek. Tűz villant az éjszakában, és emberek zuhantak élettelenül a hideg aszfaltra. Én láttam ezt a teret így is. És láttam akkor is, amikor 1945 tavaszán a romokon piros zászlók virultak és cédulákra üzeneteket írtak és tüztek ki a házak falára az emberek. Olyanokat, hogy: „Mi élünk, apánk eltűnt. Aki tudja, adja át a hírt...”

Láttam, amikor új téglákkal gyógyították a házak sebeit, és a felszaggatott aszfalt újjászülette. És láttam a névadói ünnepséget is, amikor felkerült a tábla a tér nyolc szögletére: NOVEMBER 7. Úgy érzem, azóta kicsit minden nap ünnepelünk. Akkor is, amikor a kalauz bemondja, hogy „November 7. tér következik”.